

Jeff van de Plas (rechts) en zijn zoon Rolf, de zevende en achtste generatie van het bedrijf sinds de oprichting in 1754.

Van de Plas Timmerwerken voor Renovatie en Restauratie **Al acht generaties in Udenhout**

De achtste generatie op rij sinds 1754. Er zijn weinig directeuren van familiebedrijven die dát Rolf van de Plas na kunnen zeggen. Rolf heeft het roer drastisch omgegooid en anno 2021 staat er een modern bedrijf dat toekomstbestendig is. Een kwestie van ambachtelijke traditie verbinden met de modernste technieken.

Het is 2005 als Rolf van de Plas besluit het bedrijf van zijn vader Jeff over te nemen. Op het eerste gezicht een weinig voor de hand liggend besluit. Rolf had economie gestudeerd en was al bijna tien jaar succesvol marketeer bij onder meer een bureau in Rotterdam. Hij zat aan tafel in de bestuurskamers van bedrijven als Philips en KPN om mee te praten over hun marketingstrategieën. Een goede baan, prima salaris, maatpak, auto van de zaak – ingeruild voor een restauratiebedrijf timmerwerken met drie vakmensen in vaste dienst, een paar oude schuren in het centrum van Udenhout, een Twingootje

Het timmerambacht van vroeger kan vandaag de dag niet meer zonder moderne technologie.

Van wagenmakerij tot modern-ambachtelijk renovatiebedrijf

De geschiedenis van Van de Plas Restauratie en Renovatie begint in 1754 toen wagenmaker Hendrik van de Plas zich aan de Oude Bosschebaan in Udenhout vestigde. Hij kwam waarschijnlijk ergens van een bosrand van de Loonse en Drunense Duinen. Onbekend is hoeveel generaties voor hem op die vermoedelijke locatie al houten karren maakten voor de boeren in de omgeving.

Zijn achterkleinzoon Adrianus bouwde in 1860 een woonhuis aan de Udenhoutse Kreitenmolenstraat. Op het achterliggende terrein kwam een timmerwerf en daar werden tot 2015 de timmerwerken uitgevoerd voor renovatie en restauratie. Veel nationale monumentale panden, historische bouwwerken, kerken en kastelen zijn door de jaren heen voorzien van timmerwerken zoals trappen, deuren, kozijnen en luiken van Van de Pas.

De opa van Rolf, Jo van de Plas, had een breed georiënteerd bouwbedrijf. Vader Jeff heeft daar een restauratie- en renovatiebedrijf van gemaakt toen de belangstelling voor behoud van erfgoed vanaf de jaren zeventig groeide en ook de renovatiemarkt behoorlijk aantrok. Later stapte het bedrijf helemaal over op restauratietimmerwerk aan monumentale panden.

Nadat Rolf het stokje overnam, legde hij het zwaartepunt van de productie bij kozijnen voor renovatie-, herbestemmings- en nieuwbouwprojecten. Maar de bijzondere restauratiewerken – zoals onlangs nog de vervanging van het houtwerk aan Huis van Bosch –

blijven een constante. Zoals Rolf het zegt: “Dankzij onze kwaliteitskozijnen, ramen en deuren kunnen we die hele bijzondere restauratiewerken blijven doen.” En het gaat het bedrijf voor de wind. Rolf had zich, gewend aan de cyclus zeven vette en zeven magere jaren, begin 2020 voorbereid op een crisisperiode. Die bleef uit en dit jaar lijkt zelfs een topjaar te worden waarin de productiecapaciteit slechts begrensd wordt door wat Rolf en zijn team aankunnen.

Sinds 2015 is Van de Plas gevestigd aan de Energieweg 11 in Udenhout.

voor de deur, elke morgen om half acht in de fabriek staan en een sterk verouderd machinepark... Leg dat maar eens uit.

Rolf: “Als je net dertig bent kun je, als je dat wilt, het roer nog eens ingrijpend omgooien. Het is zo’n moment in je leven waarop je even terug- en vooruitblijkt. Wat ga je de komende dertig jaar doen? Welke uitdaging wil je aangaan? En toen mijn vader zei te willen stoppen met zijn bedrijf, kwam mijn wens ooit nog eens een eigen bedrijf te starten binnen handbereik. Het bedrijf stond er inderdaad niet florisant bij. Er moest wel wat gebeuren. De tijd dat je de bedrijfsvoering louter op basis van het vakmanschap van de medewerkers gezond kon houden, is toch echt voorbij. Maar daarin zag ik vooral een uitdaging. Je bent jong en hebt ambities.”

250-jarig bestaan gemist

Het bedrijf bestaat nu 267 jaar, de eigenaren heten over acht generaties allemaal Van de Plas. Heeft die lange traditie nog een rol

gespeeld bij de afweging het bedrijf over te nemen?

Rolf: “Eigenlijk niet. We wisten niet eens hoe oud het bedrijf feitelijk was. Ja, de opa van mijn vader was al ondernemer. Dus ergens begin twintigste eeuw moest er al een timmerwerkplaats Van de Plas bestaan hebben. Zover reikte onze kennis. Maar geen idee dat we bij de overname in 2005 net het 250-jarige bestaan hadden gemist. Het historisch besef kwam tijdens de opvolgingsfestiviteiten toen een lokale geschiedkundige in gesprek kwam met mijn vader en ze gezamenlijk de bedrijfshistorie in kaart wilden brengen. En dat leidde tot een verrassend resultaat. Plotseling was ik de achtste generatie aan het roer.”

Goud waard

In 2005 was het bedrijf gevestigd aan de Kreitenmolenstraat in het dorpscentrum van Udenhout. Dat was al zo sinds 1860. Een paar hokkerige schuren, een kantoortje en een fabriek van in totaal 350

In 2015 verhuisde Van de Plas naar de huidige locatie, waar op 2800 vierkante meter alle ruimte is voor een logistieke inrichting op maat van het productieproces.

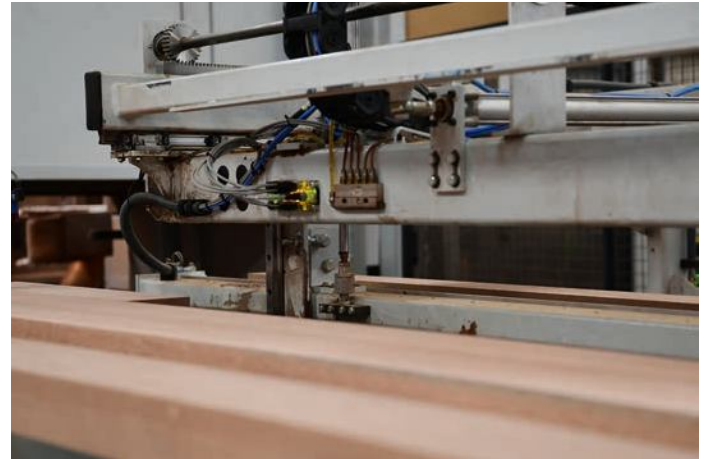
vierkante meter. De grotere werkstukken waren alleen buiten bij droog weer in elkaar te zetten. Drie ambachtsmensen konden met een pennensbank, kettingfrees, cirkelzaag, een vlak- en vandiktebanken en nog wat gereedschap elke restauratieopdracht in de meest exclusieve historische panden aan, zolang het om hout ging. Dat was de erfenis toen Rolf het bedrijf overnam.

“Goud waard, die mensen. En nog altijd staan die oude machines in onze werkplaats en kunnen ook de jonge medewerkers – inmiddels zijn we met z’n negenen – ermee uit de voeten. Dat hebben ze vooral geleerd van die oudere generatie vakmensen. Het komt nog altijd voor dat een opdrachtgever op maandagmorgen een paar totaal vermolmdde deuren, kozijnen of ramen, al dan niet voorzien van fraaie

ornamenten bij ons achter de deur legt met het dringende verzoek deze binnen een week uit te stukken, nieuw te maken of brandwerend uit te voeren. En als dat helemaal op oude machines gedaan moet worden, dan kunnen we dat. We blijven met veel plezier oude monumentale panden restaureren. Dit jaar hebben we onder meer het houtwerk van het Huis van Bosch onderhanden, het geboortehuis van Jeroen Bosch in 's-Hertogenbosch.”

Cnc-machine

De oude machines zijn er nog, maar in 2012, midden in de crisis, is het machinepark uitgebreid met een cnc-machine. Doorgaan op de weg waarop zijn vader het restauratieambacht invulde was geen

Een keur aan machines, oude en meer recente, kan alle voorkomende werkzaamheden aan. Een cnc-machine staat naast een freesmachine en een pennensbank. Als het moet worden met handgereedschap de ambachtelijke puntjes op de i gezet.

optie. Dan zou Rolf zichzelf uit de markt prijzen. Met de nieuwe machine is snel een kvt-kozijn te maken en de productie van half-fabricaten kon worden opgestart. Na wat sleutelwerk aan de software is eenvoudig een duivenjager, visbekje, een historisch correct stop-verfrandje in hout of een kraal aan te brengen. Doel was om de esthetische en producttechnische kwaliteit te behouden en tegelijk te kunnen concurreren op de renovatiemarkt. Denk daarbij aan een vaste weldorpel voor een deur in een oud klooster of een nieuw kozijn dat recht doet aan de oorspronkelijke uitstraling van een oude boerderij.

De juiste instelling van de software was nog een hele klus. Na veel geëxperimenteer in de avonduren kon de machine bewerkingen uitvoeren die zelfs de leverancier niet voor mogelijk hield. De vakmensen van de oude stempel zagen aanvankelijk niets in de machinale nieuwlichterij. Rolf: “Maar op een dag kwam een van hen bij me met een ingewikkelde profilering. Hij vroeg: ‘Kan ie dit ook maken?’ En toen hij verrast was door het resultaat, was ook het vertrouwen van de oude garde gewonnen.”

De kleine werkplaats was al snel tot de nok toe gevuld met halffabricaten. Drie jaar na de aanschaf van de cnc was de tijd rijp om de locatie waar het bedrijf ruim 155 jaar was gevestigd te verlaten. Een nieuw pand werd gevonden op het Udenhoutse industrieterrein. “Wat een weelde. We gingen op slag van 350 naar 2400 vierkante meter. Een zee van ruimte voor opslag van hout, halffabricaten en al onze machines. Eindelijk een logistieke inrichting op maat van ons productieproces. Later hebben we er nog 400 vierkante meter aan toegevoegd.”

Papadag

Dankzij de cnc-techniek is het esthetisch timmerwerk betaalbaar en kan Van de Plas zijn particuliere klanten blijven bedienen die een fraai kozijn in de gevel wensen. Rolf gaat er niet specifiek de boer voor op. Dit type klant vindt het bedrijf via via. “Ze zien ergens kozijnen die ze geweldig vinden en vragen waar ze vandaan komen.” Maar dat is niet het enige voordeel van moderne technologie in een ambachtelijke omgeving. Rolf: “Ik durf de stelling wel aan dat toepassing van de cnc-techniek een voorwaarde is om het ambacht te behouden. Ik heb daarover gesproken tijdens een symposium over het ambacht. Er zit veel kennis opgeslagen in moderne machines. We zijn voor de overdracht minder afhankelijk van die ene medewerker met een schat aan ervaring. En verder zou het merendeel van de jonge mensen die nu bij ons bedrijf werken, ons ambacht niet omarmd hebben als we nog steeds zouden leunen op oude technologie. Vroeger was het normaal dat onze vakmensen na het avondeten nog een paar uur aan de slag gingen. En ook op zaterdagmorgen werd

De profielen van vermolmde oude ramen worden nauwkeurig ingemeten voor een exacte kopie in nieuw kwaliteitshout.

er volop productie gedraaid. De medewerkers hadden er niks op tegen. Al die overuren brachten extra geld in het laatje. Maar het is echt niet meer van deze tijd. Naast het werk hebben onze medewerkers hun gezin, hun sport, hun hobby's. Voor mij was het ook even wennen toen de eerste medewerker graag een papadag wilde. Maar het hoort er nu allemaal bij. Dankzij de moderne machines kunnen we onze productiedoelstellingen halen in de normale werktijden. Het is sowieso al moeilijk genoeg mensen te krijgen. We werken nu met negen mensen, maar ik heb plaats voor twaalf. Die drie vacatures zijn maar moeizaam in te vullen.”

